

Riksdagsförvaltningen
Konstitutionsutskottet
100 12 Stockholm

Konstitutionsutskottets granskning av regeringens handläggning av ärendena om avvisning av Ahmed Agiza och Mohammed El Zary till Egypten år 2001

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse till Säkerhetspolisen bett om svar på frågor rörande den information som Säkerhetspolisen lämnat regeringen och Regeringskansliet inför beslutet att avvisa Ahmed Agiza och Mohammed El Zary till Egypten år 2001. De svar som kan lämnas av Säkerhetspolisen framgår av bifogade sammanställning. Jag får för egen del anföra följande.

Säkerhetspolisen har i yttranden till Migrationsverket redogjort för säkerhetsaspekterna på Ahmed Agizas respektive Mohammed El Zarys ansökningar om asyl. Migrationsverket överlämnade därefter ärendena till regeringen för prövning. Genom överlämnandet torde regeringen fått del av Säkerhetspolisens yttranden.

Såvitt jag kan förstå måste dessa skriftliga yttranden vara det material som legat till grund för regeringens avvisningsbeslut. Även om förvaltningslagen (1986:223) inte är formellt tillämplig hos regeringen, följs ändå de principer som lagen ger uttryck för. Enligt 15 § förvaltningslagen skall uppgifter som är av betydelse för utgången i ett ärende som avser myndighetsutövning mot enskild antecknas. Om så inte skett torde den muntliga information, som i olika sammanhang och vid olika tidpunkter har lämnats, saknat betydelse för regeringens ställningstagande. Detta är givetvis förklaringen till att det saknas uttömmande dokumentation över de kontakter som förekommit i ärendet. Detta leder i sin tur fram till att den redovisning som nu kan lämnas, och som avser ett förfarande för över tre år sedan, naturligtvis måste innefatta en betydande grad av osäkerhet och inte kan ses som en fullständig och uttömmande redovisning. Uppgifterna bygger på muntligt lämnad information av de tjänstemän som deltog i beredningen av ärendet. Dessa tjänstemän är enligt min uppfattning inte att anse som föredragande vid ärendets beredning i Regeringskansliet. Sådana uppgifter faller på Regeringskansliets tjänstemän. En särskild brist är självfallet att den dåvarande generaldirektören inte har gått att nå för en avstämning av frågesvaren.

2005-05-04

AD 634-3045-05

Jag vill vidare peka på att även om formerna för verkställigheten för avvisningen skulle ha diskuterats med företrädare för Regeringskansliet eller regeringen, saknar detta enligt min mening helt betydelse för hur polisen hanterat denna fråga. Verkställigheten är en fråga som helt faller på polisen att självständigt hantera.

SÄKERHETSPOLISEN

Klas Bergenstrand
Säkerhetspolischef

Konstitutionsutskottets granskning av regeringens handläggning av ärendena om avvisning av Ahmed Agiza och Mohammed El Zary till Egypten år 2001

Säkerhetspolisen lämnar följande svar på Konstitutionsutskottets frågor med anledning av rubricerad granskning.

1. I vilken form har Säpo lämnat uppgifter om misstankar mot de avvisade männen till regeringen eller Regeringskansliet?

Uppgifterna lämnades i Säkerhetspolisens yttranden till Migrationsverket den 30 oktober 2001. Yttrandena fick regeringen och Regeringskansliet del av genom verkets överlämnande av ärendet. De uppgifter som lämnats i yttrandena förtydligades muntligt vid de tillfällen som nämns i svaret på frågorna 3 och 4.

2. Vem lämnade uppgifterna?

Det var främst polisintendenten Arne Andersson och kriminalkommissarien XX som lämnade muntliga förtydliganden och som var närvarande vid föredragningar i Regeringskansliet. Yttrandena till Migrationsverket undertecknades av biträdande säkerhetspolischefen Kurt Malmström och polisintendenten Lars Kronberg.

3. och 4. Vem tog emot uppgifterna och när lämnades dessa?

Migrationsverket överlämnade ärendet till regeringen. På tjänstemannanivå förekom sedan en löpande kontakt mellan Säkerhetspolisen och Utrikesdepartementet. Det var föredragningar i ärendet den 19 november samt den 6, 7 och 17 december 2001 i vilka Säkerhetspolisens tjänstemän närvarande. Föredragningen den 17 december var för bl.a. statsrådet Anna Lindh.

2005-05-04

AD 634-3045-05

5. Innehöll informationen till regeringen eller Regeringskansliet besked om varifrån uppgifterna kommit? Vad gavs regeringen eller Regeringskansliet för möjlighet att bedöma att uppgifterna som lämnats till Säpo inte erhållits på otillåtet sätt?

Av Säkerhetspolisens yttranden till Migrationsverket framgår att uppgifterna erhållits dels genom Säkerhetspolisens egen inhämtning och utredning, dels från Säkerhetspolisens utländska samarbetspartners.

Säkerhetspolisen har inte anledning att misstänka att de utländska samarbetsparterna har erhållit de uppgifter som lämnas på ett otillåtet sätt. Regeringen eller Regeringskansliet har inte heller efterfrågat information för att kunna göra en bedömning av det sätt som Säkerhetspolisens utländska samarbetspartners erhållit uppgifterna.

6. – 10. Vilka uppgifter avseende verkställigheten av ett tilltänkt avvisningsbeslut har lämnats till regeringen eller Regeringskansliet? Av svaret bör framgå vilka upplysningar som gavs om erbjudandet om amerikansk hjälp. I vilken form lämnades uppgifterna? Vem lämnade uppgifterna? Vem tog emot uppgifterna och när lämnades de?

Verkställighet av avvisningsbeslut sker normalt genom Kriminalvårdens transporttjänst (TPT). Detta var också väl känt vid Utrikesdepartementets enhet för migration och asylpolitik. När verkställighetsfrågan berördes vid de tillfällen som omnämns i svaret på frågorna 3 och 4 har Säkerhetspolisen därför bara lämnat allmän information om verkställigheten. Av informationen framgick bl.a. att det var möjligt att verkställa utvisningen under morgonen den 19 december 2001 med ett flygplan som TPT bokat. Det var XX som lämnade allmän information om verkställigheten.

Strax innan föredragningen den 17 december meddelade företrädare för Utrikesdepartementets enhet för folkrätt och mänskliga rättigheter Säkerhetspolisens personal att enheten ansåg att avvisningsbesluten måste verkställas omgående. Mot den bakgrunden valde Säkerhetspolisen att vid föredragningen presentera ett erbjudande från de amerikanska myndigheterna. Av Arne Anderssons muntliga presentation framgick endast att erbjudandet innebar att verkställigheten kunde ske med flyg redan under kvällen den 18 december.

11 När underrättades regeringen eller Regeringskansliet om hur verkställigheten gått till? Av vem? Vem tog emot informationen? För vem var den avsedd?

Arne Andersson underrättade rättschefen vid Justitiedepartementet Christina Weihe och utrikesrådet Sven-Olov Petersson per telefon den 18 december 2001 att avvisningen hade verkställts. Detaljerna kring avvisningen redovisades till Justitiedepartementet av den dåvarande säkerhetspolischefen i en promemoria den 12 februari 2002.